

ויהי נועם

א: עם סיום מלאכת המשכן על ידי ישראל בציווי ה' הביט משה רבנו במלאכת המשכן, 'והנה עשו אותה כאשר צוה ה' כן עשו', ועל כן 'ויברך אותם משה'.
ומה היתה ברכתו, 'אמר להם יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם – ויהי נועם ה' אלקינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו, ומעשה ידינו כוננהו' (רש"י).
מה פלא ראה בעשיית המשכן, ומה היא הברכה שבירכם בעקבות כך.

ב: שתי מעלות הפכיות יש בעשיית מעשה של ציווי: יש ויעשה את המוטל עליו בדיוק נמרץ ללא שום סטייה ויחשב בכל חלק מעשייתו שלא לסטות ימין ושמאל מרצון מצווה ומשום כך יחסר לו חלק הרצון שלו בעשייה ויעשה זאת ללא שמחה והתלהבות. אילו היה ניתן לו לעשות משלו ביצירה עצמית, או אז היה הוא פורח ומתלהב במימוש העצמיות שלו תוך פיריון המחשבה והמעש.

יש אשר יתלהב וישמח במעשה המצווה ומהאפשרות הכבירה שלו לעשות את חפץ בוראו, אך יראה את עצמו רשאי לעשות כפי הבנתו ואיך שתורה לו פנימיות העשייה והיצירה שלו. אילו באמת היה מוכרח לעשות כמצווה עליו בתוכנית ברורה ללא שום שינוי וללא הפרייה עצמית, היה רואה את עצמו כעושה מעשה קוף בעלמא והיתה נגוזה התלהבותו ושמחתו.

ג: חזיון פלא היה בבניית המשכן, ראה משה 'והנה עשו אותה' הוא לא ראה את המשכן העומד, הוא ראה את העשייה, את היצירה, את השמחה, את מה שהכניס העם בעשייה זו.
אך טבעי היה שייראו גם סימני יצירתיות אישית, השקעה שחפץ כל אחד מעוסקים אלו להשקיע בבנין זה, להטביע את חותמו בעשייה אדירה זו.

ולמרבה הפלא 'כאשר צוה ה' כן עשו', התלהבות זו היתה בתוך המסגרת של ציווי ה' שלא סטו ממנו כי הוא זה, ואדרבא זו היתה ייחודיותה של ההתלהבות, לא היו בה סממנים של רצון עצמי של העם שאם כן היה בזה מעבודת עצמם, אלא שמחה מכך שהתחברו לרצונו המדויק של ה'.

ולאיך גיסא, אילו הדקדוק בפרטי עבודות המשכן היה נכפה עליהם בניגוד לרצונם, או אפילו בניגוד לרצונם המלא, היו מחפשים את חלקם הם בעשייה זו ומתמעטת שמחתם והתלהבותם, אך כעת שכל חפצם ומגמתם היה למלאות את רצון בוראם, אין להם שמחה גדולה יותר מהצלחתם לקיים את ציווי בשלמות וללא כל סטייה.

ד: 'ויברך אותם משה', ביקש עליהם שפע מתוך תכונות אלו, 'ומעשה ידינו כוננה עלינו', גם במעשי המצוות העתידיים עלינו תכונן ותשלים את מעשי ידינו, את החלק שלנו במצוה, את השמחה שתבוא מתוך הבחירה שלנו לעשיית המצוות. 'ומעשה ידינו כוננהו', שיהיה גם מתוך כונו של ה', שתהיה העשייה משועבדת לשלמות שה' בחר בשבילה.
או אז, 'ויהי נועם ה' אלקינו עלינו', רק כשישנה בחירה מתוך חירות לצייתנות מוחלטת, אז תשרה עלינו הנעימות של הצו האלוקי הדורש מאתנו כניעה מושלמת מתוך בחירה חופשית.

מעוניין לקבל מאמרים בסגנון זה? K0548541508@gmail.com

אשמח לקבל תגובות והארות. אשמח אם תעביר למתעניינים. מנחם קלמן.